

# SPIS TREŚCI

## Kwestia V

|  |     |
|--|-----|
| Wprowadzenie: Kosmologia rzeczy ostatecznych<br>(Mikołaj Olszewski) .....  | 5   |
| 1. <i>Creatio a conservatio</i> .....  | 5   |
| 2. <i>Conservatio</i> .....  | 9   |
| 3. Anihilacja .....  | 12  |
| 4. Ustanie ruchu planet i trwanie elementów .....  | 16  |
| 5. Podsumowanie .....  | 23  |
| <br>   |     |
| Artykuł 1: Czy rzeczy są podtrzymywane w istnieniu przez Boga,<br>czy też trwałyby w istnieniu samodzielnie także po usunięciu<br>wszelkiego działania Boga ( <i>Utrum res conserventur in esse a Deo,<br/>an etiam circumscripta omni Dei actione, per se in esse remaneant</i> ) |     |
| Wprowadzenie (Andrzej I. Dumala) .....   | 26  |
| Tekst (tłum. Andrzej I. Dumala) .....  | 40  |
| <br>   |     |
| Artykuł 2: Czy Bóg może udzielić jakiemuś stworzeniu zdolności,<br>by samodzielnie podtrzymywało siebie w istnieniu bez udziału<br>Boga ( <i>Utrum Deus possit alicui creaturae communicare quod<br/>per se in esse conservetur absque Deo</i> )                                   |     |
| Wprowadzenie (Andrzej I. Dumala) .....   | 70  |
| Tekst (tłum. Andrzej I. Dumala) .....  | 74  |
| <br>   |     |
| Artykuł 3: Czy Bóg może unicestwić stworzenie ( <i>Utrum Deus<br/>possit creaturam in nihilum redigere</i> )   |     |
| Wprowadzenie (Michał Mrozek OP) .....  | 80  |
| Tekst (tłum. Michał Mrozek OP) .....   | 88  |
| <br>   |     |
| Artykuł 4: Czy jakieś stworzenie musi obrócić się w nic lub też czy<br>obraca się w nicość ( <i>Utrum aliqua creatura in nihilum sit<br/>redigenda, vel etiam in nihilum redigatur</i> )   |     |
| Wprowadzenie (Michał Mrozek OP) .....  | 112 |
| Tekst (tłum. Michał Mrozek OP) .....   | 118 |
| <br>   |     |
| Artykuł 5: Czy ruch nieba kiedyś ustanie ( <i>Utrum motus caeli<br/>quandoque deficiat</i> )   |     |
| Wprowadzenie (Magdalena Bieniak) .....   | 136 |
| Tekst (tłum. Magdalena Bieniak) .....  | 142 |

|   |     |
|---|-----|
| Artykuł 6: Czy człowiek może wiedzieć, kiedy ustanie ruch nieba<br>( <i>Utrum possit sciri ab homine quando motus caeli finiatur</i> )  |     |
| Wprowadzenie (Anna Zajchowska) .....  | 174 |
| Tekst (tłum. Anna Zajchowska) .....   | 180 |
| Artykuł 7: Czy elementy będą trwałe, gdy ustanie ruch nieba<br>( <i>Utrum cessante motu caeli, elementa remaneant</i> )   |     |
| Wprowadzenie (Włodzimierz Zega) .....   | 196 |
| Tekst (tłum. Włodzimierz Zega) .....  | 204 |
| Artykuł 8: Czy po ustaniu ruchu nieba elementy będą nadal<br>działać i doznawać ( <i>Utrum cessante motu caeli, remaneat actio<br/>et passio in elementis</i> )                             |     |
| Wprowadzenie (Włodzimierz Zega) .....   | 230 |
| Tekst (tłum. Włodzimierz Zega) .....  | 236 |
| Artykuł 9: Czy rośliny, zwierzęta nierozumne i minerały będą<br>trwały po zakończeniu świata ( <i>Utrum plantae et bruta animalia<br/>et corpora mineralia remaneant post finem mundi</i> ) |     |
| Wprowadzenie (Mateusz Przanowski OP) .....  | 248 |
| Tekst (tłum. Mateusz Przanowski OP) .....   | 254 |
| Artykuł 10: Czy ludzkie ciała będą istnieć wtedy, gdy ustanie ruch<br>nieba ( <i>Utrum corpora humana remaneant, motu caeli cessante</i> )  |     |
| Wprowadzenie (Jan Kielbasa) .....   | 270 |
| Tekst (tłum. Jan Kielbasa) .....  | 278 |

### Kwestia VI

|  |     |
|--|-----|
| Wprowadzenie: O cudach (Janusz Pyda OP) .....  | 292 |
| O co chodzi w kwestii szóstej, czyli paradoks cudów .....  | 293 |
| Krótką historia teologii cudów .....   | 294 |
| Propozycja Tomasza .....   | 306 |
| Artykuł 1: Czy Bóg może czynić coś w rzeczach stworzonych<br>z pominięciem przyczyn naturalnych, przeciw naturze czy też<br>przeciw biegowi natury ( <i>Utrum Deus possit in rebus creatis<br/>aliquid operari praeter causas naturales, vel contra naturam,<br/>vel contra cursum naturae</i> ) |     |
| Wprowadzenie (Janusz Pyda OP) .....  | 312 |
| Tekst (tłum. Janusz Pyda OP) .....   | 318 |

|   |     |
|---|-----|
| Artykuł 2: Czy wszystko, co Bóg czyni z pominięciem przyczyn naturalnych bądź przeciw biegowi natury, można nazwać cudem ( <i>Utrum omnia quae Deus facit praeter causas naturales vel contra cursum naturae, possint dici miracula</i> ) |     |
| Wprowadzenie (Janusz Pyda OP) .....   | 346 |
| Tekst (tłum. Janusz Pyda OP) .....  | 354 |
| Artykuł 3: Czy stworzenia duchowe mogą czynić cuda swą naturalną mocą ( <i>Tertio quaeritur utrum creaturae spirituales sua naturali virtute possint miracula facere</i> )  |     |
| Wprowadzenie (Janusz Pyda OP) .....   | 368 |
| Tekst (tłum. Janusz Pyda OP, Mateusz Przanowski OP) .....   | 372 |
| Artykuł 4: Czy aniołowie i ludzie mogą czynić cuda dzięki jakiemuś darowi łaski ( <i>Utrum boni angeli et homines per aliquod donum gratiae miracula facere possint</i> )   |     |
| Wprowadzenie (Janusz Pyda OP) .....   | 400 |
| Tekst (tłum. Beata Spieralska) .....  | 408 |
| Artykuł 5: Czy również demony przyczyniają się do czynienia cudów ( <i>Utrum etiam daemones operentur ad miracula facienda</i> )  |     |
| Wprowadzenie (Janusz Pyda OP) .....   | 422 |
| Tekst (tłum. Beata Spieralska) .....  | 442 |
| Artykuł 6: Czy anioły i demony z natury posiadają ciała ( <i>Utrum angeli et daemones habeant corpora naturaliter sibi unita</i> )  |     |
| Wprowadzenie (Janusz Pyda OP) .....   | 460 |
| Tekst (tłum. Beata Spieralska) .....  | 466 |
| Artykuł 7: Czy anioły lub demony mogą przyjmować ciała ( <i>Utrum angeli vel daemones possint corpus assumere</i> )   |     |
| Wprowadzenie (Janusz Pyda OP) .....   | 500 |
| Tekst (tłum. Janusz Pyda OP) .....  | 504 |
| Artykuł 8: Czy anioł lub demon przyjąwszy ciało może wykonywać działania żywego ciała ( <i>Utrum angelus vel daemon per corpus assumptum possit operationes viventis corporis exercere</i> )  |     |
| Wprowadzenie (Janusz Pyda OP) .....   | 522 |
| Tekst (tłum. Janusz Pyda OP) .....  | 528 |
| Artykuł 9: Czy uczynienie cudu należy przypisać wierze ( <i>Utrum operatio miraculi sit attribuenda fidei</i> )   |     |
| Wprowadzenie (Janusz Pyda OP) .....   | 540 |
| Tekst (tłum. Dagmara Wójcik) .....  | 550 |

Artykuł 10: Czy jakieś cielesne i postrzegalne zmysłowo rzeczy, czyny lub słowa zmuszają demony do dokonywania cudów, które wydają się dziać za sprawą praktyk magicznych (*Utrum daemones cogantur aliquibus sensibilibus et corporalibus rebus, factis aut verbis, ad miracula facienda, quae per magicas artes fieri videntur*)

|                                       |     |
|---------------------------------------|-----|
| Wprowadzenie (Michał Mrozek OP) ..... | 570 |
| Tekst (tłum. Michał Mrozek OP) .....  | 576 |

### Dodatki tematyczne

|  |     |
|--|-----|
| I. Termin 'natura' w pismach św. Tomasza z Akwinu<br>(Piotr Lichacz OP) .....  | 595 |
| II. Koncepcja cudu św. Tomasza z Akwinu a główne wątki debaty<br>o cudach w filozofii nowożytnej (Janusz Pyda OP)..... | 600 |
| Literatura cytowana .....  | 651 |